

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

MOLEKULARNA CITOGENETIKA

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

MC

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

5

5. Status nastavnog predmeta:

☒ Obavezni☐ Izborni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

nema

7. Ograničenja pristupa:

nema

8. Trajanje / semestar:

1

VI

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

2

9.2. Auditorne vježbe:

0

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

2

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Biologija

12. Odgovorni nastavnik:

dr.sc. Amela Jusić, docent

13. E-mail nastavnika:

14. Web stranica:

www.untz.ba; <http://www.pmf.untz.ba/>

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Sticanje teorijskih i praktičnih znanja iz molekularne citogenetike, organizacije hromosoma: dinamike i kinetike hromosoma u toku staničnog ciklusa. Upoznavanje hromosomskih struktura: heterohromatin, jedarce, primarna i sekundarna suženja hromosoma, telomere. Razumjevanje genetičkog imprintinga, poremećaja strukture i broja hromosoma i njihovog uicaja na fenotip jedinke, te mogućnosti primjene stečenih znanja u medicini, biotehnologiji, veterini i drugo.

16. Ishodi učenja:

Očekivani ishodi učenja:

- razumijevanje organizacije genoma
- ovladavanje osnovnim tehnikama bojenja hromosoma
- priprema i analiza hromosoma FISH metodom
- analiza strukturnih i numerčkih aberacija hromosoma
- ovladavanje tehnikama hromosomskog inženjeringa
- primjena stečenih znanja u agronomiji, medicini, veterini i drugim oblastima

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Organizacija, struktura i funkcija stanice. Građa i funkcija jedra. Hromosomi i hromatin. Komparativna analiza genoma prokariota i eukariota. Regulacija ekspresije gena na nivou hromosoma. Kariotip, kariogram, idiogram. Nomenkultura i klasifikacija hromosoma. Determinacija spola kod čovjeka, spolni hromosomi. Stanični ciklus: mitoza i mejoza. Morfologija mitotičkih i mejotičkih hromosoma. Centromere i telomere. Kontrola staničnog ciklusa. Raspored gena na hromosomima. Metode bojenja hromosma. Mapiranje gena. Fluorescentna in situ hibridizacija. Komparativna genomska hibridizacija. Numeričke aberacije hromosoma. Poliploidija i aneuploidija. Strukturne aberacije hromosoma. Delecije i duplikacije. Inverzije i translokacije. Genomske mutacije. Hromosomi i bolesti. Kongentilane anomalije i dismorfični sindromi. Teratogeneza. Molekularno citogenetičke osnove specijacije i evolucija kariotipa. Hromosomski inženjering i vještački hromosomi.

18. Metode učenja:

Usmena predavanja. Eksperimentalne i računske vježbe. Seminarski radovi. Konsultacije.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

U toku nastave organiziraju se kontinuirane provjere znanja:

Parcijalni ispit 1. - test

Parcijalni ispit 2. -test

Seminar individualno ili grupa studenata iz odabrane teme.

Nakon odslušane nastave i izvršenih obaveza, studenti mogu pristupiti završnom ispitu:

SISTEM BODOVANJA:

Prisutnost i aktivnost na predavanjima =2 boda

Prisutnost i aktivnost na vježbama =2 boda

Kolokvij: 10 bodova

Seminari =6 bodova

Parcijalni ispit I =15 bodova

Parcijalni ispit II =15 bodova

Završni ispit=50 bodova

Završni ispit studenti polažu pismenom ili usmenom provjerom znanja. Ispit se smatra položenim ako student položi 50% završnog ispita i ukupno ostvari sa predispitnim obavezama 55 bodova.

Popravni ispit polažu studenti koji nisu ostvarili 50% na završnom ispitu i ukupno 55 bodova zajedno sa predispitnom provjerama znanja.

20. Težinski faktor provjere:

Osvojen broj bodova	Ocjena	ECTS
0-54	5	F
55-64	6	E
65-74	7	D
75-84	8	C
85-94	9	B
95-100	10	A

21. Osnovna literatura:

Obavezna literatura:

Ibrilj S, Haverić A, Haverić A. (2008) Citogenetičke metode: primjena u medicini. Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju, Sarajevo.

Tucić, N, Matić, Gordana: O genima i ljudima, Centar za primenjenu psihologiju, Beograd, 2002.

Dodatna literatura:

Gersen S, Keagle M. (2005) The Principles of Clinical Cytogenetics. Human Press, New Jersey

Rooney D. (1992) Human cytogenetics. Oxford University Press. (ebook)

Rooney D. Human cytogenetics Constitutional Analysis (ebook)

22. Internet web reference:

(max. 687 karaktera)

23. U primjeni od akademske godine:

2018/2019

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

(max. 10 karak.)